

ข่าวประชาสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๙-๖๑๗๒

ข่าวจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับประจำวันที่ ๒๔ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๑,๕ มูลค่าข่าว ๔๕๐,๑๕๘.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

สมรส 'คนรักเพศเดียวกัน' สิทธิที่สังคมไทยควรตระหนัก

คนเราเมื่อเกิดมาส่วนใหญ่แล้ว ล้วนต้องการ "ใครสักคน" ที่จะมาใช้ชีวิตด้วยกัน ในฐานะ "คนรัก" ไม่ว่าจะเป็นคนรักแบบ "ต่างเพศ" หรือชายกับหญิง หรือคนรักแบบ "เพศเดียวกัน" ไม่ว่าจะชายรักชาย หรือหญิงรักหญิงก็ตาม ทว่าหลายสังคมยังคงมองคนรักเพศเดียวกันในแง่ลบ มีการดูหมิ่นกีดกันและเลือกปฏิบัติ แม้ในยุคปัจจุบันที่สังคมมนุษย์เจริญก้าวหน้า มีการพูดถึงเรื่อง "สิทธิเสรีภาพ" กันทั่วไปแล้วก็ตาม

ที่งานเสวนา "จากอเมริกาถึงประเทศไทย : บทเรียนการขับเคลื่อนกฎหมายคู่ชีวิต" วันที่ 15 ธ.ค. 2558 ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ ถ.ราชดำเนิน กรุงเทพฯ ศ.ดร.ไพโรจน์ กัมพูศิริ คณบดีสำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง กล่าวถึงความพยายามผลักดันให้มีกฎหมายรับรองการแต่งงานของคนรักเพศเดียวกันในประเทศไทย ว่าเป็นเรื่องที่ "ไม่ง่าย" เมื่อเทียบกับประเทศในทางตะวันตก เพราะ "ระบบกฎหมาย" แตกต่างกัน

อาจารย์ไพโรจน์ยกตัวอย่าง "สหรัฐอเมริกา" ที่ไม่นานนี้ศาลสูง (ศาลฎีกา) ส่วนกลาง มีคำพิพากษาให้การ

แต่งงานของคนรักเพศเดียวกัน "ถูกต้องตามกฎหมายในทุก ๆ มลรัฐ" ท่ามกลางความยินดีของประชาคมโลก ซึ่งศาลสหรัฐทำเช่นนั้นได้ เพราะระบบกฎหมายของสหรัฐ เป็นระบบที่คำพิพากษาของศาลสูงจะถูกยึดถือเป็นแนวทางไปตลอด

ในขณะที่ระบบกฎหมายของประเทศไทยไม่ใช่ระบบที่ถือเอาคำพิพากษามาเป็นบรรทัดฐาน ศาลที่ทำหน้าที่ยังไม่มีความเท่าเทียมศาลสูงของสหรัฐ บรรทัดฐานของศาลฎีกาไทยจึงไม่ใช่บรรทัดฐานที่เด็ดขาด คำพิพากษาของศาลฎีกาไทยจะเป็นเพียงตัวอย่างของการใช้กฎหมายในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งอาจถูกปรับเปลี่ยนได้ในเวลาต่อมา อีกทั้งด้วยความที่ค่านิยมหลักของชาวอเมริกันคือ "สิทธิ-เสรีภาพ-เสมอภาค" ทำให้สังคมที่นั่นเกิดความตื่นตัวกันมาก

"การสู้ของอเมริกาไม่ได้ใช้ความรุนแรงแต่ต่อสู้โดยใช้ตัวบทกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ถือว่า เป็นกฎหมายสูงสุดที่รับรองว่าทุกคนเกิดมาเท่ากัน หากชายหรือหญิงมีสิทธิสมรสกัน บุคคลที่เป็นเพศเดียวกันคือชายกับชายหรือหญิงกับหญิง ก็เป็นมนุษย์มีสิทธิเท่าเทียมกัน คือ สิทธิมนุษยชน" อาจารย์ไพโรจน์ กล่าว

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญมากกว่าการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายคือ "ทัศนคติจากคนในสังคม" เห็นได้จากหลายๆ

เรื่องที่ว่าแม้จะมีกฎหมายออกมา แต่ผู้คนในสังคมไม่ว่าประชาชนทั่วไปหรือเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องต้องใส่ใจ กฎหมายนั้นก็จะเป็นได้แค่ “ข้อความบนกระดาษ” ที่ถูกละเลยไม่มีใครคิดจะปฏิบัติตาม

ดร.ประทีร อภิชชาติสกุล ผู้อำนวยการศูนย์อเมริกันศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ยกตัวอย่างสหรัฐอเมริกาอีกเช่นกัน ที่แม้ในทางกฎหมายศาลสูงจะมีคำพิพากษาให้คู่รักเพศเดียวกันแต่งงานกันได้ในทุกมลรัฐ แต่ในทางปฏิบัติยังมีชาวอเมริกันอีกไม่น้อยโดยเฉพาะในมลรัฐที่มีลักษณะอนุรักษนิยมสูง ที่เรียกร่องให้ยกเลิกคำพิพากษาดังกล่าว รวมถึงเรียกร่องให้สังคมทำการเลือกปฏิบัติในแง่ลบกับคนรักเพศเดียวกันอีกด้วย

“แม้ศาลสูงจะพิพากษาให้คนรักเพศเดียวกันแต่งงานกันได้ แต่ในสังคมอเมริกาเองก็ยังมีกลุ่มคนที่ต่อต้านอยู่ โดยเฉพาะทางตอนเหนือและใต้ของสหรัฐ อย่าง เท็กซัส (Texas) ที่เป็นพวกอนุรักษนิยมมากๆ กลุ่มคนที่ต่อต้านก็ได้มีการออกมาเรียกร่องไม่ให้มีการแต่งงานเพศเดียวกัน อีกทั้งยังได้มีการเรียกร่องให้สถานที่ประกอบการบางประเภทไม่ให้บริการกับคนรักเพศเดียวกัน

จุดจุดนี้เป็นเรื่องที่น่าให้ความสนใจมาก คือในทางกฎหมายผ่านแล้วแต่ในทางสังคมล่ะ? ซึ่งจะต้องหาวิธีว่าจะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร กฎหมายอาจจะประสบความสำเร็จหนึ่ง แต่สังคมต่างหากที่สามารถบอกได้ว่าจะมีการพัฒนาต่อไปอย่างไร” ดร.ประทีร ระบุ

บทเรียนจากการต่อสู้ของคนรักเพศเดียวกันที่จะมี

สิทธิในการแต่งงาน ที่อาจนำมาช่วยผลักดันเรื่องดังกล่าวในประเทศไทย นายจูลส์ คีร์ แก้วกาญจน์ นักวิชาการจากสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) กล่าวว่า การทำงานในสหรัฐอเมริกาของเครือข่ายภาคประชาชนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โดยข้อเสนอที่ใช้ต่อรองคือ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ซึ่งเป็นค่านิยมที่สำคัญและศักดิ์สิทธิ์ที่สุดสำหรับชาวอเมริกัน ทั้งนี้ นักกฎหมายของไทยเองต้องมี “จินตนาการในเชิงบวก” ว่า จะใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้อย่างไร? รวมถึงสังคมไทยเองก็ต้องเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกันไปด้วย

“การทำงานของภาคประชาชนเป็นส่วนสำคัญที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนที่ประสบปัญหาให้เข้าไปสู่พื้นที่ทางการของรัฐได้ง่ายขึ้น อเมริกาใช้การทำงานร่วมกันระหว่างสังคม สื่อมวลชนและทนายความอย่างเข้มข้น ซึ่งสังคมไทยจะต้องเรียนรู้เบื้องหลังความสำเร็จและวิธีการของอเมริกาว่า เขาทำกันอย่างไร

การต่อสู้คดีของประชาชนไม่ว่าคดีอะไรก็แล้วแต่ เราต้องเสนอหลักการเรื่องสิทธิมนุษยชนไปวาง ศาลต้องหยิบขึ้นมาเป็นประเด็นในการวินิจฉัย สิ่งนี้จะกลายเป็นประเด็นใหม่ที่ศาลจะต้องให้คำตัดสินกับเรา และสุดท้ายในการมีกฎหมายเราต้องช่วยกันตรวจสอบว่า สำหรับคนทุกคนแล้วระบบกฎหมายมีความเป็นธรรมกับทุกคนหรือไม่? เพราะในเมื่อเขาเลือกปฏิบัติกับเราได้ วันหนึ่งเขาก็อาจจะไปเลือกปฏิบัติกับคนอื่นได้เช่นกัน ซึ่งเวลาที่เราจะเรียกร่อง ไม่ควรที่จะเรียกร่องเฉพาะเรื่องของตัวเอง แต่เราควรที่จะเรียกร่องไปทั้งระบบ” นักวิชาการจาก คปก. ฝากทิ้งท้าย

ย้อนไปเมื่อปี 2556 เคยมีความพยายามนำ ร่าง พ.ร.บ. การจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ. ... เข้าสู่รัฐสภา ซึ่งมีสาระสำคัญคือให้รับรองสิทธิหลายประการในการแต่งงานของเพศเดียวกัน เช่น การแบ่งสินสมรสกรณีเลิกราหย่าร้าง การลงนามยินยอมให้แพทย์ทำการผ่าตัดหากคู่รักเพศเดียวกันฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งล้มป่วย การรับมรดกและการทำศพหากคู่รักเพศเดียวกันฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต รวมถึงการรับบุตรบุญธรรม แต่เกิดวิกฤติทางการเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเสียก่อน

วันนี้จึงต้องมาเริ่มผลักดันกันใหม่อีกครั้ง

ซึ่งหากสังคมไทยตระหนักถึงเรื่องของ “สิทธิเสรีภาพ” อย่างแท้จริง ก็ควรสนับสนุนให้มีกฎหมายทำนองนี้เกิดขึ้น เพราะคุณค่าของความเป็นมนุษย์ไม่ได้อยู่ที่ “เขาเป็นใคร” แต่อยู่ที่ “เขาทำอะไร” จะรักต่างเพศหรือรักเพศเดียวกัน ก็สามารถเป็นได้ทั้งคนดีและไม่ดีได้เหมือนกัน ก็นั่นทั้งสิน

อีกทั้ง “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” แม้กระทั่งฉบับปัจจุบันที่เป็นเพียงรัฐธรรมนูญชั่วคราว ก็ยังรับรองความเสมอภาคของบุคคล ไม่ให้ถูกเลือกปฏิบัติ เพียงเพราะ “ความแตกต่างทางเพศ” อยู่ด้วย!!!

จิรนนท์ แก้วนำ

SCOOP@NAEWINA.COM